

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4 fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1911. FEBRUÁR 7.

HETEDIK ÉVFOLYAM. — 30. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabászerinti

Vége a cselszövénynek.

Kassa, febr. 6.

Valóban, a régi római történet-írókra emlékeztető klasszikus tömörséggel, pár mondatban világította meg Lukács László, a függetlenségi párttal való kormányalakítási kísérlet belső történetét.

A koalíció kinlódásai, végső végődései holtpontra juttatták a közviszonyokat. Erről a holtpontról akarta kimozdítani Lukács László az országot, új választások nélkül, tehát a meglévő relatív többséggel. Véget akart vetni — a nemzetre s a dinasztíára egyformán veszedelmes — anarchiának az általános választói jog behozatalával, a többség s a korona között fennforgó vitás kérdések teletti döntést arra a képviselőháza bízva, amely a nemzet szélesebb rétegeitől kapta volna megbízását. Tekintettel arra, hogy a választási törvény megalkotása s az új választások megejtése időt vett volna igénybe, a bankkérdésben provizorikus intézkedések kontempláltak.

E megállapodások a maguk idejében titkot nem képeztek. S ha szó szerinti szövegében a Justh-párt memorandumát nem ismerte is az ország, a tárgyaló felek munkáját a sajtó nagy nyilvánossága, s a szepegő ellenfelek némelyikének detektív ösztönei, minden részében ellenőrizték.

S mégis, mi történik teljes két hét óta? Sajtóban, folyosón, parlament közbeszólásokban, politikai, sőt egyéni befolyások nyílt és titkos szálaiknak a megmozgatásával, szóval százféle módon és százféle alakban tör célja felé az intrika: hogy az akkori tárgyalások két főalakja, Lukács László és Justh Gyula nyilatkozatra szoríttassanak.

Mi célja volt e jobb ügyszög méltó erőfeszítésnek: ma sem tudjuk világosan, bár — a kívánt nyilatkozatok úgy a pénzügyminiszter, mint Justh Gyula részéről megtörténvén — egyik-másik ujság naivul elszólta magát s

a takaros cselszövény indokaira némi világot vet.

Ime a lóláb. A két hét óta minden követ megmozgató intrika valódi célja: ismét a „fejvétel” mánia. Salomei szenvedélye oly politikusoknak, akik politikai bonyodalmak és elvi nehézségek tüzes krátereit emberáldozattal hiszik betömhetőnek.

Az volt hát a cél: telfelé kompromittálni a Lukács László hatvanheteségét. Ugy tünteti fel a dolgot „oda-fent”, hogy ilyen negyvennyolcassággal kompromittált vezér nem oltalmazhatja meg a közös bankot a függetlenségi párt rohamai ellen.

Nem, Salome a legszebb s leglengőbb táncáért sem fogja tányéron prezentálhatni azt az okos, értékes fejet, a mely Magyarország pénzügyeit egy évtizeden át rendben tartotta, s a kinek pusztá belülről a pénzügyminiszteri székbe, egy csapásra megjavította a külföldön hitelviszonyainkat, s a magyar állam tekintélyének és megerősödésének érdekében százszor többet tett ama kitűnő, de csak rombolni képes erőknél, a kiknek hatvanhetes volt talán azért „megbízhatóbb” a Lukács Lászlóé, mert a Deák Ferenc politikájának mindenkor inkább ártalmára, mint hasznára voltak?

— Héderváry a két éves szolgálatról. Az osztrák delegatusok között mozgalom indult meg, hogy töröljék azt a tételt, melyet a két éves katonai szolgálat előkészítésére állítottak be. Héderváry Károly gróf miniszterelnök a hírről a következőkben nyilatkozott:

— Véderónknak tervezett reformja köztudomás szerint a két éves katonai szolgálat behozatalával fog járni, a két éves katonai szolgálatot még a hadvezetőség is előnyösnek tartja. A legtöbb fegyvernemben két esztendő elegendő a legénység kiképzésére. Ha pedig nagyobb létszámot, de csak két évre soroznak be, akkor ezzel azt érjük el, hogy a békélettség lényeges szaporítása nélkül is sokkal több, sőt majdnem valamennyi fegyverfogható embert kiképezetten küldhetjük a tartalékba. Ez a körülmény emeli és fokozza a hadsereg erejét és harcképességét. A katonai szolgálati idő megrövidítése mellett tehát oly sok szempont szól és ezek a szempontok a véderő szervezetnek ebben

az értelemben való felállítását annyira kívánatosnak teszik, hogy az osztrák mozgalmakat komoly jelentőségűeknek igazán nem lehet venni. A magyar kormány már ebben a kérdésben állást foglalt és szilárd meggyőződéséről nem fog eltántorodni.

Kossuth Ferenc kvótája.

5.8 millióra kerül az országnak.

Mikor az előbbi kormány a kvóta fel-emelésébe belement, Kossuth Ferenc kiszámította az országnak, hogy a két százalékos emelés az országnak évi 4.8 millió koronájába fog kezülni. Még matematikusnak sem kell lenni, hogy kiszámítsuk, mennyibe kerül tényleg a kvótaemelés? Csak bele kell tekinteni a közös költségvetés az imént kiadott füzetébe.

Ezekből megtudjuk, hogy a vámbevételben felül maradó, tehát fedezetlen közös kiadások összege 276,899,000 K. ehhez jön még Bosznia 127 milliónyi szükséglete és 518.000 koronányi póthitel, ez összesen 290 milliót tesz. Ennek kétszázaléka 5.8 millió korona, éppen egy millióval több, mint a mennyire ezt Kossuth Ferenc becsülte, a mikor arról volt szó, hogy meg kell szavatolni a kvótaemelést.

Ami tehát tíz évre, amelyre a magasabb kvótát megállapították, ötvennyolc millióra rug az az összeg, amivel nagyobb lett Magyarország hozzájárulása a közös terhek viseléséhez. —

Ime a koalíció egy vívmánya!

Bevonulás a jegybankba.

(Osztrák-Magyar Bank részvények vásárlása. — Egy bankigazgató indítványa. — Kövessék a magyar pénzügyintézetek.)

Érdekes indítványt nyújtott be egy nagyváradai bankigazgató az ottani törvényhatósághoz. Azt ajánlotta, hogy a város tőkéből vásároljon legalább 40 darab Osztrák-Magyar Bank részvényt. És hogy hívja fel a magyar törvényhatóságokat, hogy kövessék a példát.

Nemesak okos, de hazafias indítvány ez. Az egyetlen praktikus megoldása ma a bankkérdésnek. Mert ha magyar kézbe kerülnek a jegybank részvényei, vagy a többségük magyar, egy csapásra az ideálja az önálló magyar jegybanknak. Csakhogy az ideálnak van egy leküzdhetetlen akadály. A törvényhatóságok nagy része olyan súlyos anyagi terhekkel van sújtva, hogy vagyonából aligha tudna Osztrák-Magyar

**SZÖNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORKELMÉK**

a legnagyobb választékban
a legújabb mintázatban, feltűnő olcsó áron árusítatnak

Széman testvérek
ÁRUHÁZÁBAN
Kassa, Fő-utca 62. sz.

Bank részvényeket vásárolni, melynek darabja tudvaleg majdnem 2000 korona.

Persze a dolgot ott kellene kezdeni, hogy ne egyedül a törvényhatóságokra bizzuk a dolgot, mert ezeknek rendszerint másra kell a pénzük. Ebben az akcióban a fővárosi és vidéki pénzüzeteknek kell a vezetést átvenni s a maguk tartalékának egy részét erre a hasznos befektetésre fordítani. A pénzüzeteknek ezenkívül módjukban áll a közönséget is hozzászoktatni a jegybank részvényeinek vevéséhez.

Csak a cseh pénzüzetek helyes és előrelátó működését kell tekintetbe venni és csakhamar gazdasági alapon sikerülne ezt a nagy kérdést dűlőre juttatni, melyet ma egészen a politika kerített markába. Valóság, hogy politikai harcokkal az önálló magyar jegybank kivihetetlen. Az ország érdekei csak úgy érvényesülhetnek természetes uton, ma a magyar tőke birtokába veszi az Osztrák-Magyar Bank részvényeinek nagy részét és ezzel beavatkozást nyer az interest ügyeibe. A magyar tőzések, de elsősorban a magyar pénzüzetek megszívlelhetnék ezt az okos és hazafias indítványt s akkor nem volna politikai probléma a bankügy, hanem könnyen elintézhető gazdasági kérdés.

Otthon-kávéház

== fényesen átalakított új helyiség. ==
Fülkék társaságok számára.
Kényelem és elegancia. ELSŐRANGU
== KISZOLGÁLÁS. Új biliárdok. ==
BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK.
NAPONTA CIGÁNYZENE.
== SZÁLLODÁNK ELSŐRANGU. ==
TISZTÁN BERENDEZETT SZOBÁK.

A városi estély.

Az ez évben harmadszor megrendezett Városi Estély, mely szombaton este zajlott le a Schalkház nagytermében, mindenképpen a szezon legsikerütebb mulatsága volt. Mindenekelőtt konstataciónk kell, hogy a cél, melyet a rendező Városszépítő-Egyesület a mulatságok feladatául kiűzött: a társadalmi különbségek megszüntetése teljes mértékben megvalósult. Tény az, hogy városunk társadalmának minden rangú és rendű rétegei egyenlő mértékben voltak képviselve a mulatságon és a társadalmi különbségek annyira elsimultak, hogy a bál valóságos családi jellegű volt. Talán anyagilag nem volt oly nagy sikerű a Városi-Estély, de ennek az okát valószínűleg abban kell keresnünk, hogy hangverseny nem vezetett be az estélyt, ami pedig az effajta alkalomnak nagyon vevő és szükséges tartozéka. Mégis valószínű, hogy az estély jövedelme aligha volt kevesebb, mint amennyit a Városszépítő-Egyesület attól várt.

A védnökök között ott láttuk az estélyen Sziklay Ede főispánt, Arnold Sándor tanácselnököt, Balogh János iparost, dr. Blánár Béla képviselőt, Deák Gyula és Gerlóczy Béla vezérigazgatókat, dr. Kérészy Zoltán jogakadémiai igazgatót, Meixner Hugó altábornagyot, Nemlaha Gyula táblabíró, Nöhring Miksa 34-es ezredest, Oelschlager Lajos kereskedőt, Péchy Aurél tanácselnököt, Rácz Ernő főügyészt, Szabó Mór és Widdrich Herman főtörzsorvosokat és Ziegler Alfréd hadtestparancsnokot. — Azonfelül számosan voltak ott városunk társadalmának minden rétegéből.

Az estély jelmezesnek volt hirdetve, de jelmezt nagyon keveset láttunk és ami volt,

az is jobbára régi csapásokon haladt. Jelmezesben voltak: Hornyay Janka (szobaleány), Matzner Samuné, Gerlóczyné (Pompadour), Sziklay Ilus (japán), Raisz Irén (magyar), Kircz Margit (Pierette), Schlesinger Erna (román), dr. Ruhig Tivadarné (szobaleány), Seyfert Lola (rokoko), dr. Platzer Sándorné (biedermeier), Szilárd Irén (Tarentella), Michay Ilonka, Kovalik Teréz stb. Sőt két férfi is jelmezesben volt. Az egyik egy félelmes bosnyákokat, a másik egy kuraszirt ábrázolt.

A tánc, melyhez a zenét a 34. gy. ezred zenekara és Rácz Gyula bandája szolgáltatva, 9 óra tájban csárdással vette kezdetét. Az első négyest 120 pár táncolta két kolonban.

A bálon megjelent hölgyek teljes névsorát összeírni lehetetlen volt. Tekintve azonban, hogy ezt a publikum nemcsak hogy örömmel veszi, de egyenesen elvárja az újságoktól, kívánatosnak tartjuk, hogy — amint az más helyeken lenni szokott — hasonló alkalmakkor a rendezőség minden egyes érkező hölgy nevét felírja, ezzel is megkönnyítvén a sajtó képviselőinek munkáját. — A táncmulatság a legjobb hangulatban reggeli 7 óra tájban ért véget.

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK

:: 7 ÚJ BILIÁRDASZTAL ::

Minden szombaton

== katonazene-hangverseny. ==

HIREK.

— Hymen. Radó Nándor kassai rendőrség-fogalmazó jegyet váltott Korányi Aduskával, Korányi Árpád garbócbogdányi körjegyző és birtokos leányával. (Minden külön értesítés helyett.)

— Felolvasás a Kazinczy-körben. A kassai Kazinczy-kör péntek esti felolvasásán, melyen szép számu, előkelő hölgyközönség jelent meg, előnek Karaszycsaby Ödön lapszerkesztő olvasta fel néhány költeményét, majd Péchyne Bartóky Mariska általános tetszés mellett egy bájos novelláját. A szép tehetségu írónőt a közönség lelkesen hosszan megtapsolta.

— A kassai iparosok és munkások betegsegélyző-egyletének közvácsorája, melyet szombaton a kath. legényegylet összes helyiségeiben tartottak, nagyon jól sikerült. A fél 9 órakor megjelent védnöknőt, dr. Sidlauer Jenőné urnót, az előnk üdvözölte szép szavakkal. A vacsorán körülbelül 200-an vettek részt. Az első felköszöntőt Frankovszky előnk mondotta, üdvözölvén a vendégeket. Szép beszédet mondtak még Toszt Barna, Ráth Evermód és Aba János. Az első négyest 80 pár táncolta. A szép vendégsereg a reggeli órákig vigan hódolt a tánc élvezetének.

— Progressiv ifjusági egylet. A kassai intelligens fiatalok egy nagy része a Kassán megalakítandó progressiv ifjusági egyesület megalakulása tárgyában vasárnap délután értekezletet tartott, melyen héttagu előkészítő bizottságot küldött ki, hogy a 12-én tartandó alakuló közgyűlést előkészítse. A művészi és szociális célokat szolgáló egyesülés iránt a város progressiv értelmű intelligens közönsége körében szokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik, sőt a terv Kassán kívül is elismerésre talált, amennyi-

ben az eperjesi Martinovits-kör és a budapesti Galilei-kör több illusztris tagja kilátásba helyezte az alakuló közgyűlésen való részvételt.

— Gazdasági előadások a honvédségnek. A m. kir. kassai 9. honvédgyalozczred parancsnokságának felkérésére a helybeli m. kir. gazdasági akadémia tanári kara ép úgy, mint a megelőző években az ezred altiszteinek gazdasági előadásokat tart. Az előadások sorrendje a következő: február 9-én Szabó István tanár „a szarvasmarha tenyésztése és tartásáról”, február 16-án ugyanaz „a tejgazdaságról”, február 23-án dr. Varga Kálmán tanár „a talajművelésről”, március 2-án Uitz István főkerítész „a gyümölcsfatenyésztésről”, március 9-én Stolp Ödön adjunktus „az istállótrágyáról és kezeléséről”, 16-án ugyanaz „a műtrágyázásról”, március 23-án Halász Miklós tanársegéd „a vetésről”, március 30-án Szebold Károly tanár „a kisgazdák talajművelő gépeiről”, április 6-án Buday Gyula tanár „a baromfitenyésztésről”, április 20-án Szabó István tanár; „a rétek és legelők ápolásáról”; április 30-án Böllöny Dónes tanár: „a gabonafélék természetéről”; május 4-én, Vörös Pal tanár: „a kisgazdaságok berendezéséről”. Ezen előadásokon kívül még gyakorlati bemutatók fognak tartatni egy-egy délután a tejgazdaságról, a gyümölcsfatenyésztésről és a talajművelésről. Végül az altiszteknek be fog mutatni az akadémia gazdasága és majorja.

— Katonák és civilek harca. Tegnap délután a Deák F.-utcai Róth-féle kocsmában több katona összekülönbözött az ott mulató Sárga Andrással, mire az utóbbi a fenyegetőzdő katonákra töltött revolvert fogott. Nagy riadalom keletkezett és Lupis Ferenc honvédőrmester kirántotta a vitézséget jelképező kardot — vitézül hadonászni kezdett és Sárga kezefejét összevagdalta. A verekedésnek néhány rendőr és egy katonai őrjárat vetett véget, amely „a katonaság és polgárság közötti békés megegyezés” eme megsértőit előállította. Sárga sérülése nem veszélyes.

— Miskolcon elgázolt kassai utas. Borzalmas szerencsétlenség áldozata lett Spielberger Izsák kassai szabómester. Spielberger látogatába ment a Miskolccal szomszédos Hejőcsaba községbe és mára virradóra akart visszatérni Kassára. Azonban, mikor a villamos megállóhely felé igyekezett, éppen egy kétlovas kocsit jött utána. Spielberger a sötétben nem vette észre a közeledő kocsit, s mivel nagyot hall, a kocsis kiabálását sem hallotta s így történt aztán, hogy a két ló elütötte és átment rajta. Ennek következtében Spielberger két karja eltört és a mellén is súlyos sérülést szenvedett. Eszméletlen állapotban szállították a szerencsétlenül járt embert a miskolci Erzsébet-kórházba. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— Betiltott vásárok. Az eperjesi rendőrkapitányság táviratilag értesítette a kassai társaságot, hogy az ott járványszerűleg fellépett száj- és körfőfájás miatt az előirányzott vásárok nem lesznek megtartva.

— Törleyné védasszony. Mint értesülünk, a kassai vendéglősök és kávéosok február hó 16-án tartandó nagyüzabásu báljára, a rendezőség özv. Törley Józsefné urnót, a védnöknő tiszteire felkérte. Ez a kérelem a rendezők nagy örömeire teljesült.

— Népesedés. Az elmúlt héten szül. 13 fiú és 12 leány. Ezzel szemben 25 halálozeset fordult elő úgy, hogy a múlt hét a lakosság szaporodása tekintetében csaknem negatív eredménnyel végződött.

— Részeg katonája. A rendőrség előállította a Nitko Simon 66. gy. ezredbeli katonát, aki részeg állapotban a Vágóhid épületében Wassermann Mór lakásába behatol, és az otthon lévő két asszonyt fenyegetni kezdte. Átadatott a katonai őrjáratnak.

— Kiténtetett főkapitány. A hivatalap tegnapi száma közli, 6 felsége legmagasabb kinevezését, mely szerint Váczy József kassai rendőrfőkapitánynak a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozza. Rákóczi hamvainak hazaszállításának rendje körül szerzett eredményért érte a magas királyi kegy.

— Találtatott a Kossuth-utcán 5 drb kulcs, köztük 3 Wertheim kulcs. Tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— A darab. Egy társaságban a szin-padi sikerekről volt szó és egy fiatal hivatalnok, aki az akták mellett az irodalommal is kacérkodik, figyelmébe jegyezte meg az új darabokról:

— Ilyen darabokat én is tudnék írni.

— Igazán? — kérdezte gunyosan mosolyogva egy hölgy.

— Sőt irtam is már, — kérkedett a fiatalember.

— És mi a darab témája?

— Egy falusi lány feljön a fővárosba, itt megszáll, aztán visszamegy a falujába a kis babájával együtt.

— Ez a darab?

— Ez.

Egy hölgy nevetve jegyezte meg:

— Hiszen ez nem darab. Ez az én volt szobaleányom.

— A rajongó Bolzay lány. Szomorj Dezső új színműve, a Nemzeti Színház ujdonsága már megjelent a könyvpiacra is. A könyvet a Nyugat adta ki, melyhez Falus Elek festőművész díszes címlapot rajzolt. Szomorj új színműve könyvvalakban méltán sorakozik azon sok díszes könyvhöz, melyek eddig a Nyugat kiadásában jelentek meg. A könyv ára 3 korona.

— A Nyugat Könyvtárban megjelent Csokonai Viléz Mihály: „Az özvegy Karonyóné s két szeleburdiak” című vigjátéka, melyet a Vigszínház művészei adnak elő a Nyugat szerkesztősége által rendezendő Vigszínházi matinén. A vigjátékhoz Ady Endre irt „Viléz Mihály ébresztése” címmel gyönyörű, stilszerű prólogust. A füzet, mely a Nyugat könyvtár 15. száma, 30 fillérért kapható a Nyugat kiadóhivatalában, (Budapest, V. Mérleg-utca 9.) és minden könyvkereskedésben.

— Erzsébet-sósfürdő. Budapest (Kelenföld). Telefon: 40-84. Villamos közlekedés. A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezve; gőzfűtés, villamos világítás. Pontos és szolid kiszolgálás. Gyógyjavalkatok: általános gyengeség, idegszabák, izom-és izületi csúsz, köszvény, székrekedés, aranyér, alhasi vérbőség, máj és epeutak megbetegedése, főleg női bajoknál, minők: sterilizálás, tisztulási rendellenességek, hüvely-és méhgyulladás, idült méhlob, huygutak megbetegedéseinek, medencebeli lobok után visszamaradt izzadmányok. Ivó és forrólégfürdők, vibrációs massage stb. Állandó orvosi felügyelet. A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság, a mely egyszersmind a Budai Királyi Keserűvíz az elismert, legjobb hashajtó víz szállítását is eszközli.

Berger nagy kávéház
az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

Színház.

— Az ismeretlen táncos. A heti műsor igen érdekes premierjének ígérkezik, Bernard Tristán a nagyhirű francia vigjáték-író *Ismeretlen táncos* című új műve, a melyet a Vigszínház igen nagy sikerrel adott elő. A kassai társulat vidám hangulatban készül a bemutatás előadásra. A próbákon alig tudják magukat a nevetéstől túrtörtetni a szereplők, olyan mulatságos az új vigjáték cselekménye. A premiert szerda este tüzte ki a színház igazgatósága és csütörtökön az ujdonságot megismétlik. A nagy-sikerű francia vigjáték főszerepeit: *Hevessi Gusztai, Hevessi Mariska, Sziklay, Majthényi, Bartha és Ujvári* játsszák.

— Eisler új operettje. A *Vera Violetta* kitűnő szerzője, aki annyi vidám estében részesítette a kassai közönséget, új operettet irt *A halhatatlan lump* címmel, mely Bécs közönségét valósággal lázba hozta s már egy év óta uralja a műsort. Eisler új operettjére most készül a kassai társulat s a premiert már szombat este tüzték ki. A címszerepben *Virányi Sándor*, mint énekes bonviván fog bemutatkozni. A holtak hitt léha, lezúllított zeneszerzőt fogja játszani s ez a kitűnően megírt szerep, igen megfelelő művészi egyéniségének. A többi főszereplők *Hornyai Janka, Pataky Vilma, Ujvári, Tihanyi és Bartha. A halhatatlan lump* egymásután négy előadásra van kitűzve.

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ.

Hétfőn, 1911. évi február hó 6-án

IGLÓI DIÁKOK.

Diáktörténet dalokkal 4 felvonásban.

Személyek:

Petky János, polgármester	Komjáthy
Pali, fia	Bársony Aladár
Tiresák Tódor, tanár	Bartha István
Évike, leánya	Hornyai Janka
Az igazgató	Barna Andor
Kern, a latin nyelv tanára	Serfőzy György
Koztraposzky, a logika tanára	Sziklay József
Holéczy Pista	Bihari Sándor
Szidon Dezső	Majthényi L.
Szirmák Gergely, pedellus	Ujváry Lajos
Odrobina János, csapláros	Tihanyi Vilmos

Műsor:

Kedden, Edes öregem. — Narancsvirág.
Szerdán, Az ismeretlen táncos. Vigj.
Csütörtökön, Az ismeretlen táncos.
Pénteken, Cigányszerzem.
Szombaton, A halhatatlan lump. Op.
Vasárnap, d. u. Az erdőszéleány.
este A halhatatlan lump.

TÁVIRAT — TELEFON.

A bankvita.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 6.

A képviselőház mai ülésén Kabos Ferenc elnökölt.

Napirend előtt felszólalt Polónyi Dezső a horvát képviselők dolgában, miközben támadta a kormánynek ez ügyben elfoglalt álláspontját.

Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök válaszolt Polónyi Dezső vádjaira. Kijelentette, hogy az általa felvetett kérdésben a mentelmi bizottság van hivatva ha-

tározni. Különben Polónyi Dezsőnek nincs is jogában ilyen ügyben itélkezni.

Polónyi Dezső szerint joga van ebben a kérdésben beszélhetni. Amit mondott, azt fenntartja.

Elnök elrendeli ezután egy horvát jegyző és egy horvát bizottsági tag megválasztását.

Folytatták az Osztrák-Magyar Bank szabadságának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Csontos Andor Kossuth-párti képviselő szólott a bankkérdéshez. Ismertette álláspontját az önálló magyar jegybank mellett. A javaslatot nem fogadja el.

Szünet után

Dési Zoltán védelmezte a koalíciót s politikáját. Foglalkozik Tisza István gróf beszédével és polemizál vele; hasonlóképen Lukács László pénzügyminiszter beszédével is behatóan foglalkozik. A javaslatot nem fogadja el.

Meghalt egy képviselő.

Budapest, febr. 6.

Luby Géza a fehérgyarmati kerületi függetlenségi képviselője ma délelőtt a főt városban hirtelen elhunyt.

Minisztertanács.

A bankszabadság meghosszabbítása.

Budapest, febr. 6.

Tegnap minisztertanács volt a miniszterelnöki palotában, amelyen a kormány elhatározta, hogy az Osztrák-Magyar Bank szabadságát 1911. május 15-ig hosszabbítja meg.

Valószínű, hogy a bankjavaslat megszakításával — a jövő hetekben — az ujoncjavaslat tárgyalása veszi a képviselőházban kezdetét.

Beöthy Zsolt kiténtetése.

Budapest, febr. 6.

Beavatott forrásból jelentik, hogy Beöthy Zsolt esztétikus és irodalomtörténitőről, egyetemi tanár, a m. tud. Akadémia rendes tagja, a Kisfaludy-társaság első titkára nagy kiténtetésben fog részesülni, mert ő felsége Beöthy Zsoltnak és törvényes utódainak a bárói címet fogja adományozni.

Az idegbaj halottja.

Budapest, febr. 6.

A budapesti Erzsébet-körút 4. számú ház negyedik emeletéről levetette magát a következő dr. Vadai Ede fővárosi tanár neje, született Csák Ida s azonnal szörnyethalt. Az öngyilkos urinő ruhájának zsebében levelet találtak, amelyben bucsut vesz férjétől. Azt írja benne, hogy nagyfokú idegessége miatt nem képes tovább élni.

Gallérok, kézelők

és az összes fehérneműk kifogástalan gyors vegytisztítását és fényezését

Bradovka Gyula

vegytisztító és gőzmosó-gyra eszközil

Kassa, Klobusitzky-u. 4. sz.

Felvételi intézet: Kossuth Lajos-u. 24. sz.

Alapítva 1812. Alapítva 1812.

Ugyanott képviselők kerestetnek

az ország minden részén.

A téli fűtőanyag

a legjutányosabban, pontos szállítás és kedvező feltételek mellett csak STROH HENRIK SZENRAKTÁRÁBAN SZEREZHETŐ BE. **ELSŐRENÜ POROSZ** és **SZILÉZIAI SALONKESZÉN**, valamint **PIRSZÉN** (coaks), ugymint **TÜZFA** a legszolidabb módon árusítatik. Megrendelések Fő-utca 83. az órák üzletben. Raktár Eszterházi-u. 21. sz.

Telen át

nem érdemes a fehérneműt otthon mosatni, mert

HALTENBERGERNÉL

a ruha legnagyobb megkímélése mellett mossák a fehérneműt, suly szerint mangleolva és vasalva, darabonként való árszámítás mellett. Háztól való elhozatal és házhoz való szállítás.

Gallérok, kézelők

felülmulthatatlan kivitelben tükörfénnel vasaltatnak. TELEFONSZÁM 70.

A legtöbb kiállításon legelső
díjjal kitüntetett és első orvos-
tanárok által ajánlott, kitűnő
minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az Esterházy cognac
a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

Központi irodája:

Budapest V. Csáky-u. 14.

Telefon 31-49. Telefon 31-49.

Házeladás.

A Bethlen-körút 24. számú ház,

mely évi 13030 koronát
jövédimez brutto és a

Rákóczi-körút 21. számú ház,

mely évi 4690 koro-
nát jövédimez brutto,

szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Kassai Takarékpénztár.

Murányi József kiadó.

ETERNA

Ha Ön a legprecízebb, legelegánsabb, a legtöké-
letesebb órát keresi, a fenti szót el ne felejtse.
Az ETERNA schweizi órák páratlanul állnak a
világon.

A Schild Frères & Cie. Grenchen (Schweitz)

„ETERNA“ világhírű gyártmányainak egyedüli raktára:

HEILMANN HENRIK

órák és aranyműves, Kassa, Kossuth Lajos-utca 9-ik szám.

Raktárán saját gyártmányu briliáns, gyémánt ékszerek, drága-
kövek, arany, ezüst és kínai ezüst tárgyak. Elfogad legkényesebb
aranyműves és órák munkát. A legmodernebb gépekkel és műsze-
rekkel felszerelve. Törött aranyat, drágaköveket és ezüstöt vásárol vagy
becserél. Zálogházban elhelyezett ékszerekről a zálogjegyek magas áron vásároltatnak.

Jakobovics Ármin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39-ik szám alatt (saját házában)
Telefon 171. a székesegyházzal szemben. Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet szilárdan
dolgozott butorokból minden most használt fában és stylben, egymint:
teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezések-
ből, luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottomá-
nok és mindennemű matrácokból; ugyszintén elvállalunk mindennemű
díszítési és kárpitos munkákat is. — Továbbá nagy raktárt tartunk
szőnyegek- és függönyökben.

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a fő-
papság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint
teljes menyasszonyi berendezéseket ugy helyben, mint vidéken
kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rézbutorokban
Specialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített
külön osztályt

tömörfa (massiv) butorokban.

amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a kizáróla-
gos elárúsítását, illetve képviselőjét

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepes-megyék
részére átvettük és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett
állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a tömörfabutor
szállodák, fürdőhelyek és villák berendezésére.

Jéggyári berendezés

óránként 450 kg. munkaképes-
séggel elsőrendű német gyártmány

négy hét alatt szállítható.

Kisebb üzemi hidegfejlesztő- és
jéggépeket gyorsan szállíthatnak

Gál és Fodor Budapest, Teréz-
körút 23. szám.

Farkass Mátyás

hygienikus BORBÉLY-ÜZLETE
Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás.
Abonens vendégek részére kivá-
natra külön fiók. Mindennemű haj-
munkák készítettnek. — Illatsze-
rek nagy választékban kaphatók.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.

Kassai Estilap

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **FELELŐS SZERKESZTŐ: MURÁNYI JÓZSEF**

Fő-utca 64. szám alatt. (Szinházzal szemben.)
Telefonszám: 21.

Helyben: **Előfizetési árak:**

Egész évre	16 korona	Egy évre	20 keszons
Fél évre	8 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	4 "	Negyed évre	5 "
		Egyes szám 4 fillér.	

Vidéken:

Hol a tiz millió.

Pár nappal előtt Just Gyula kijelentette, hogy ő tiz millió új magyart nyer meg a nemzeti ügynek. Akkor még nem szóltunk hozzá ehhez a kijelentéshez, mert vártuk a visszhangját. Igen örültünk volna, ha a visszhang megdöntötte volna azt az aggodalmunkat, hogy Just Gyula ezuttal is igen sajnosan tévedett. Igen szívesen ismertük volna el, hogy mindaz, ami ebben az országban eddig a nemzetiségi agitáció és a szociálista propaganda terén történt, Just Gyula varázsavarára nemzeti politikává alakul át. Sajnos, nem juthattunk el ehhez a beismeréshez, mert abból a tizmillió magyarból, akit Just jelent be az ő ismeretes szónoki modorában, mely középen áll az ukáz és a dogma közt, eddig egy se jelentkezett. Sőt ellenkezőleg, azokból a táborokból, ahonnan ő a tiz milliót várja, az új szövetség után sokkal hamarabb vallottak színt, mintsem Justhéknek kellemes. Hiába írja Justhék párt-sajtója, hogy az, amit ők művelnek nagy dicsőség, mert ők a nemzeti ügynek nyerik meg a nemzetiségeket és a nemzetközi szociáldemokratákat. Ugyanakkor az oláh és a tót újságok kivétellel azt írják, hogy ők bizony egy vonalnyira sem térnek le a maguk nemzetiségi politikája útjáról. Vagyis, szívesen fogadják Justhékát, ha azok jönnek hozzájuk, de ők maguk hallani sem akarnak magyar nemzeti politikáról, mint ahogy ezzel ellenkező kijelentést tőlük nem is hallott senkisé.

Mindezekre azt felelik Justhék, hogy de bizony Aradon a rumunok is megjelentek a nemzeti zászló alatt. Hát ugyan miért ne jelentek volna meg ott és akkor. Hát az a három szín nem csupán azért szentsége-e minden magyar embernek és gyűlöletes a nemzet ellenségei szemében, mert a magyar nemzeti állam politikájának őszinte jelképe? Amint azt hallja a nemzetiségi izgatónak, hogy a piros-fehér-zöld zászló alatt azt bélyegzik hazaárulónak, aki a választójog demokratikus általánosítása keretében a nemzeti állam szempontját is őszintén akarja biztosítani, ellenben azt keresztelik el nemzeti politikának, ami a nemzetiségek és a nemzetközi alapon álló szociálisták választójogi politikája, akkor őket az a trikolor igazán nem zsenirozza.

Ma már még világosabb e tételünk igazsága, mert a szociáldemokraták folyóiratában megszólalt e párt politikai taktikáinak egyik legilletékesebb tolmácsa, Kunfi Zsigmond dr. és tiszteletre méltó őszinteséggel a következőket írta:

„Amint nekünk se jut majd eszünkbe a harc egyetlen fázisában sem kívánni, hogy például Justhék vörös zászló alatt vonuljanak fel a választójog mellett tüntetni, éppen olyan lehetlenségnek tartjuk azt is, hogy szociáldemokrata munkások nemzeti színű kokárdákkal ékesítsék fel magukat. A szociáldemokraták éppen oly kevésbé lesznek e harc folyamán vagy következtében a szó elterjedt

értelmében hazfiakká, mint ahogy Justhék nem lesznek nemzetközieké.”

Ime, a tiz millió új magyar, akit Justh beígér, erről az oldalról sem jelentkezik. Mi a szociáldemokrata agitáció nemzetközi jellegét ugyan soha sem helyeseltük, de viszont ahhoz a koncerthez se csatlakoztunk, amely az ő mostani szövetségeseik vezénylete mellett azt hirdette, hogy a szociálisták hazátlan bitangok. Most a szövetséges urak a maguk kényelme szempontjából le akarják tagadni, hogy a szociáldemokrata agitáció nemzetközi alapon szervezkedik. De ez a próbálkozás kudarcot vallott: mint fentebb idéztük, maguk a szociáldemokraták tiltakoznak „a szó elterjedt értelmében vett hazafiasság” vádjá ellen.

Ez a kijelentés rántja le a szövetségés igazi természetéről végre a leplet. A mi józanul és jóhisz mien itélő magyar politikus számára egy percig sem volt kétséges, azt most a „tiz millió új magyar” politikai képviselői sorra jelentik ki: a nemzetiségekkel és a nemzetközi alapon álló szociáldemokratákkal kötött politikai szövetségek nem értelmezhetők úgy, hogy ezek a nemzeti politika táborához csatlakoznak. Eppen ezért az ilyen szövetség csak arra lehet jó, hogy az ő agitációjukat juttatja új erőforrásokhoz.

Katonai felszerelési cikkek
egyéves önkéntesek és tisztek
részére legelőnyösebb bevásárlási hely
Lichtig Lipót
Fő-utca 103. sz.

A képviselőház ülése.

(Fővárosi tudósítók jelentése.)

Budapest, máj. 9.

Berzeviczy Albert elnök nyitotta meg az ülést

Kenedi Géza bizottsági jelentéseket terjesztett elő.

Folytatták a földmívelési tárca vitáját.

Károlyi Mihály gróf polemizál Serényivel. Helyesli a hitbizományokra vonatkozó álláspontját. A tételt politikai okokból nem fogadhatja el.

Pop-Csicsó István nemzetiségi, Szabó István és Novák János gazdapártiak beszéltek még a tétel elfogadása ellen.

Berger nagy kávéház

Fagylalt a la Gerbaud.
Hangversenyek mindennap.
Chikagói Karambol asztalok.

POLITIKA.

(Fővárosi tudósítók jelentése.)

Budapest, május 9.

Just a kilépésekről.

Just Gyula ma nyilatkozott egy újságíró előtt, kijelentette, hogy a kilépésekkel nem törődik és ez a párt akcióját a legkevésbé sem zavarja. Véleménye szerint ezeknek a kilépő képviselőknek le kellene mondaniuk a mandátumról.

Egy képviselő afférje.

Radies István horvát parasztpárti képviselő egy népgyűlésen beszédet mondott, melyben élesen kikelt egy kormányzósági tisztviselő ellen. A tisztviselő erre rendőroket küldött ellene, hogy tartóztassák le. Radies immunitására hivatkozott, mire a rendőrök eltávoztak. Az esett miatt nagy a felháborodás.

Tavaszi újszerű angol double kelmék

Nyári costum és ruha imqrimé selymek

Grenadin, delain, ruhavászon és finom mosóárúk

Női fehérneműek — Napernyő különlegességek

GOMBOS JENŐNÉL Fő-utca 39. szám. (Dómmal szemben).

Író és ügyvéd

Letiltott tantiemek.

Egy kassai fiatal fiskális, aki arról híres, hogy nincs az a követelés, amit ő nem tudna kellő fortélyal behajtani, most egy újabb manővert rendezett Lengyel Menyhért, a kiváló író ellen.

Lengyel Menyhért, még öt év előtt Kassán újságíróskodott és egyúttal tisztviselője volt egy biztosító társaságnak. Nem volt rózsás az élete, küzdött, mint sok azok közül, akik a vidéki újságírás sovány kenyereit eszik. Ebből az időből maradt egy kis adóssága egy kassai cégnél, amit eltávózása után sem rendezett.

Lengyel Menyhértet nemsokára felkapta a hír és a dicsőség. Szindarabjaival európai sikert aratott. A *taifun* bejárta a nyugati országok minden szinpadát s ez a darab majdnem 100.000 koronára menő tantiemet hozott a szerzőnek. A többi darabja *A halás utókor*, *A próféta* is szépen jövedelmezett. A jólét rámosolygott, Berlinben, Montecarlóban, Semmeringen élte vidám életét, mint egy vagyonos, világhírű szinpadai szerzőhöz illik.

A hitelező cég értesülve a nagy erkölcsi és anyagi sikerről, felütötte a régi könyvet és kiírta: Lengyel Menyhért adósságát. De a felszólításra nem jött válasz, mire Lengyelt a cég ügyvédje utján beperelte. Lengyel erre a tárgyalás előtt beküldötte a tőkét, de elfeledkezett a kamatokról — és az ügyvédi költségekről, amire az ügyvéd megtartotta a tárgyalást és amit meg is ítelt a bíróság. Nagynehezen sikerült neki az ítéletet kézbesíteni és mikor átvette, megkezdte a fent említett fiatal fiskális a hadjáratot.

Abány pesti, bécsi, berlini, hamburgi, frankfurti stb. színház van, ott a kis kamatra és költségre mindenütt betiltatta Lengyel Menyhért tantiemjét, sőt egy fővárosi bankban elhelyezett folyószámlájára is letiltást küldött. Mint a záporosó, úgy jöttek a levelek a különböző színház direktoroktól, hogy mit jelent a letiltás? Allitól csak 22 koronáról volt szó.

Lengyel Menyhért, aki izgalmas munkája között elfeledte ezt a kicsiséget, felháborodva az ügyvéd eljárásán, alapos kritikában részesítette a tulbuzgó fiskalist, aki neki ok nélkül kellemetlenkedett. Lengyel ügyvédje utján rendezte a dolgot.

Álomból — a kórházba.

Leesett a padlásról.

(Saját tudósítónktól.) Furesa és végzetes dolog esett meg Bakó András 44 éves szikszói ácssegédével. Hogy költőiesen és májusiasan szóljunk: az álomlátó emberek szomorú végzete érte utól Bakó Andrást.

Bakó András Hidasnémetiben dolgozott. Egész nap fáradhatatlan munkával áldozott a tőkének, míg este elesigázott teste felvonszolta a padlásra és ott — bizony csak a pusztá földön — lenyugodott.

Álmában Bakó András megsza- szabadult rendes napi életének nyomorúságától. Az álmok tiszta és megszabadító génusza nagyon gyöngéden és annyi szeretettel, amennyit egész negyvennégy éves életében nem kapott Bakó András ácssegéd, kézen fogta és elvezette a novaji lugasba.

Bakó András mindezt készpénznek vette és sétálni kezdett a lugasban. Nem tudta, hogy álmodik.

Bakó András sétájában elért a padlás szélére (az ő álmában ez a lugas széle volt). Még egyet lépett és — felébredt, ami azt jelenti, hogy leesett a négy méter magas padlásról és úgy betörte a fejét, hogy most az Erzsébet-kórházban ápolják.

Kassai séták.

Harc a lárma ellen.

A főkapány ur az utcai kövezet védelmére szolgáló szabályrendelet tervezetében felemlíti, hogy az utcai lárma ellen is jó lesz az a sok szigorú intézkedés, amit a közgyűlés már megszavazott. Az utcai lárma ellen! Igazán kitűnő ötlet, hadat üzeni ennek a szörnyetegnek, mely úgy dul a városi polgárság idegzetében, mint a pondró a cseresznyében. Kapjuk fel mi is a jelszót, melyet a világvárosok már régen kiadtak: „Le a lárma- val!”

És most bátor vagyok a főkapitány ur által megindított mozgalomhoz a következő szabályrendelet tervezettel hozzájárulni:

1. §.

A belvárosban a villamos vasutnak nem szabad hangos laprek-lámmal zajt ütni, nehogy az öreg városatyákat, akik különben a vilámost nem akarják, a közgyűlésen folytatott nyugodt szenderegésükből felzavarja.

2. §.

A szökőkutat, mely lármás csobogással töri meg a Fő-utca csendjét, egy és mindenkorra le kell srófolni.

3. §.

A parkokban ülő vén asszonykák és öreg urak kötelesek sutogva beszélni és a köhögés csak úgy engedhető meg nekik, ha zsebkendőt tartanak a szájuk elé.

4. §.

Az iskolák igazgatói, valamint az összes köz- és magánhivatalok főnökei, nemkülönb a sajtó és a magánosok köteleztetnek, hogy írásaikban tartózkodjanak — a felkiáltójel használatától és a tilalom megtartására lelkiismeretesen felügyeljenek.

5. §.

Az összes társas cégek kötelesek 14 nap alatt cégüket törölni. Ezentul csak csendes társas szerepelhetnek a cégekben.

6. §.

Heti és hónapos, valamint országos vásárokon elárúsítók gyanánt csak okleveles siketnémák alkalmazhatók.

*

Mint hogy Kassán mások nem igen zavarják a lármát, egyelőre ennyit elegendő intézkedésnek találok.

Kráter.

— **Gyermeknap.** Holnap, ha az eső el nem mossa, lesz a „Gyermeknap”, melyre a Liga vezetősége teljesen elkészült. A *házi- ezred* és a *honvéd zenekar* ez évben is készséggel áldoznak a „Gyermeknapnak”, amennyiben az egyik zenekar délelőtt fél 12-től fél 1-ig, a másik pedig délután fél 5-től fél 6-ig térzenét ad a színház előtt, hogy az utcai életet ezzel is mozgalmassabbá tegye. Rácz Gyula jeles cigányzenekara is önként ajánlotta fel működését a jótékony cél javára s jurnátó-urnáig fog vonulni, szebbnél-szebb nótákat muzsikálva. Az arany ifjúság néhány előkelő tagja pedig aristonnal és gramofonnal fogja élni az életet. Szóval aktióba fog lépni mindenki az ügy érdekében. Adjunk tehát mindnyájan néhány fillért a nemes célra, mert akinek szíve van a gyermekekhez, annak néhány fillérje is akad részükre. Most csak az a fő, hogy az idő is jól viselje magát.

— **Egy bankigazgató tragikus halála.** Szatmárról jelenti tudósítónk: Megrendítő haláleset történt tegnap este hat és hét óra között Szatmáron. Rédl Károly, az Osztrák-magyar bank ottani fiókjának igazgatója, felesége és fia társaságában sétálni ment. Az utcán hirtelen szédülés fogta el.

— Erős a szivarom, — mondta szédülve a bankigazgató s még csak annyi ereje volt, hogy betérhetett sógorának, *Rosenberg* Gyulának a gyógyszerárába. Mire segítségére siethettek, meghalt. Az ötvenhat éves bankigazgató tragikus halála városzerte mély részvényt kelt.

— **Incidens a ligetben.** Tegnap délután *Dobra* Jánosné a liget fő-utján gyermekkocsiját tologatta. Erre odajött *Weisz* Lajos rendőr és felszólította, hogy térjen le a főútról a meghatározott gyermekkocsi sétányra. Az asszony eleinte ellenkezett, amire a rendőr megfogta a karját és el akarta vezetni az útról. Az asszony nagyon felháborodott, hogy a közönség előtt őt a főútról elvezetik és arcul ütötte a rendőrt. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **Hulla a Hernádban.** *Tóth* József mezei rendőr tegnap az állatvásár közelében egy hullát fedezett fel a Hernád partján. A hullaszemlénél megállapították, hogy a vízbe fullt *Tóth* Imre 10 éves fiú, aki a Hernád összefolyásánál a vízbe esett.

— **A rablók vezérét elfogták.** Megirtuk, hogy *Remák* Gyula vasutast, korezmában szerzett barátaik kiesalták a Kálvária alá s ott a földre teperték, alaposan eldöngettek és pénzét, óráját, láncát, valamint egy ruhát tartalmazó batyut tőle elraboltak. A rendőrség megállapította, hogy a rablást *Lukács* Gyula kőműves tanone, *Golda* gyári munkás és *Macsinga* Pál bórördös a tettesek. Goldát és *Macsingát* a rendőrség le is tartóztatta, de *Lukács* Gyula, aki a rablás értelmi szerzője és végrehajtója is volt — elmenekült. Tegnap este azonban a miskolci rendőrségtől távirat érkezett, hogy *Lukács* Gyulát letartóztatta. A rablót ma átkísérték Kassára, akit a kassai rendőrség átadott a kir. ügyészségnek.

— **A cukorbetegség gyógyszere.** Hat év óta dolgozik esendesen, zajtalanul egy magyar orvos: dr. *Menyhért* Vilmos, a budapesti belgyógyászati klinikán, a *cukorbetegség új kezelése módján*. A kísérletek eredményéről felolvasást tartott az „Orvos Egyesületi” es-téken, ahol feltűnően jó eredményekről számolt be. *Kéty* László

Üzlet-áthelyezés.

Alapított 1837.

Tisztelettel **ESCHWIG és HAJTS.**

Telefon 544.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives értésére hozni, hogy **díszmű, norinbergi, hangszer, sport és játékaru üzletünket május 1-én Fő-utca 33. szám alá, a Szent Mihály kápolnával szemben helyeztük át.**

dr. egyetemi professzor Menyhért orvos új teóriájának fő lényegét abban látja, hogy a cukorbetegség legfőbb oka az emésztés élet-tani feldolgozásához szükséges és az egész szervezetet befolyásoló úgynevezett fermentumok zavara. Szóval a fermentumok kóros elváltozása. Ez élettanilag és kórtanilag teljesen elfogadható teoria. Menyhért dr. etiológiai alapon álló gyógyszeres kezelése abban áll, hogy eljárásában iparkodik a tápcsatorna rendszert oly helyzetbe hozni, mint a hogy azt egy-egy egészséges szervezet, magától az alkotástól bírja. Legyen mindenütt jelen a kellő millió és pótoltsanak a hiányzó fermentumok. Ez Kétly dr. egyetemi tanár véleménye, akinek klinikáján hat év óta kísérletezett Menyhért Vilmos dr. Az egész idő alatt halálestet nem történt.

— Az új állami parcellázó-bank. Magyarország lassankint a bankok tipikus hazája lesz. Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter beszédéből egyszerre két nagy bank létesítéséről kapunk hírt, amelyek kőt, évek óta lebegő közgazdasági probléma megoldására lesznek hivatva. Az egyik az úgynevezett „önzetlen“ parcellázó-bank lesz és részvényeit a Magyar Földhitelintézet, a Kisbirtokosok Földhitelintézete és az Országos Központi Hitelszövetkezet fogják átvenni. Ezek fogják nyújtani a kapcsolatos első és másodhelyi kölcsönöket, az osztalékminimumot pedig az állam fogja garantálni. Különösen helyesnek tartjuk, hogy kisbirtokok keletkezését nem a nemzetiségi vidékekre fogja terelni, ott inkább középirtokok létesítését fogja előmozdítani, mert a legnagyobb igazságtalanság volna a nemzetiségi térhódítás elleni küzdelmet éppen a szegény kisbirtokos parasztság vállaira rakni.

— Öngyilkos szemlést. Alsókubinból jelentik: Asbóth József alsókubini pénzügyi szemlést ma reggel agyonlőtte magát. Az utóbbi időben iszákoskodott és szolgálatát elhanyagolta. Levelet hagyott hátra, melyben embertársait inti, hogy tartózkodjanak az alkohol élvezetétől.

— Száznegyven liter bor egy emberre. Ezt az ideált tűzte minden magyar ember elé gróf Serényi Béla, amikor Franciaország példájára hivatkozott, hogy ott ily fogyasztás esik már minden lakosra. Bortermelőink a bejelentett akciót így kétségkívül nagyobb örömmel fogják fogadni, mint anti-alkoholista apostolaink. Ezen eszmének szolgálatába lesz állítva a tiz új borközraktár, amelyekért

máris megindult a harc városaink között. Az új állami borközraktárak egyszerre meghiusítják azon kitartó mozgalmakat, amelyeket a magyar borkereskedelmi társaságok, köztük leginkább a Vinea, annak idején ezen üzletág monopolizálása végett folytattak.

— A hegyaljai szőlőkárosultak felségítése. A hegyaljai államkölcseönt kiosztó bizottság tegnap ismét ülést tartott és tárgyalás alá vette az elkésztett beérkezett, vagy pótlásért visszautasított kérvényeket. A bizottság 14 kérvény kivételével mindegyiket kedvezően intézte el és 81 szőlősgazdának közel 50 ezer koronát utalványozott ki.

— „Gallért, kézelőt úgy széles Magyarországon senki sem tisztít: ez factum.“ Így ír a Haltenberger-féle gőzmosógýárról K. Á. torjai földbirtokos. — Nevezett gyár naponta számos elismerő levelet kap munkája kiválósága révén s elismert tény, hogy ruhaneműeket a legszebben tisztít és fest.

OTTHON-kávéház.

Fényesen átalakított új helyiség. — Fülkék társaságok számára. — Kényelem és elegancia. — Elsőrangú kiszolgálás. — Új biliárdok. — Bel- és külföldi lapok.

Szállodánk elsőrangú
Tisztán berendezett szobák.

Bársony Aladár bucsuföllépte.

— A testőr. Okosan választott Bársony Aladár, mikor elhatározta, hogy ebben a szerepében bucsuzik el a kassai színpadtól. Molnár Ferenc e kitérő darabjában legszebb sikerét érte el. A színész-testőr alakítása egészében épen olyan helyesen felfogott szerepe volt, amilyen finoman azt részleteiben dolgozta ki. A tegnapi közönség meleg elismerése, sűrű tapsai és rokonszenves tüntetése tanuskodnak emellett.

Bársony Aladár három évet töltött a Kassai Nemzeti Színházban. Mint fiatal színész került ide s már első fellépésében egy tehetséges művészlélek kibontakozásának az ígérését láttuk. Kellemes megjelenése és megkapóan behizelgő organuma tették a közönségre az első jó benyomást, mert úgy emlékszünk, a szerep, amelyben először lépett fel — Várady: Charitasát játszották, — nem volt a bemutatkozásra alkalmas. De három év hosszú idő s ez alatt volt

elég alkalom rá, hogy Bársony Aladár erős intelligenciája és vas szorgalma megmutassa, mennyi szépet és értékeset lehet e két adomány birtokában produkálni. Nem tudjuk most kimerítően felsorolni azokat a szerepeket, melyek megérdemelt sikereket hoztak Bársony Aladárnak, de nem volt alakítása, melyet ne a nyugodt elegancia és az értelmes felfogás, az eredetiségre törekvés és a szöveg művészi előadása ne jellemezték volna. A humornak erős színeit a művészi mérséklet zománca tompítja nála, a szenvedély hangját pedig meggyőző őszinteség jellemzi kitéréseiben. A testőr címszerepe a Bársony tulajdonképeni metierje. Szelid bonhomia és vad szenvedély, derős kedélyesség és zaklatott idegesség, lobogó fiatal-ság és öregesen okos komolyság, Bársony Aladárnak lelki dispoziciója, mely keresetlen közvetlenséggel nyilatkozik meg a játékában. A testőrben mindezt együtt látjuk, s az a rutin, mely Bársony kifejlődött egyéniségének sajátja, élvezetes változatokban szívaltatja meg ezt a terjedelmes skálát az ő pompás hangján, melylyel ugyancsak virtuozitással tud bánni.

Komjáthy János befolyása megérezik Bársony művészi pályafutásán s az a három év, melyet itt töltött már csak azért sem volt meddő. De a közönség osztatlan rokonszenve Bársony eredeti talentumának is szól és hisszük, hogy valamikor még módunkban lesz a kassai színpadon konstatálni, hogy mennyire fejlődött tovább Bársony sokatigéző és sokat beváltott tehetsége s mennyire maradt meg a most bucsuzó művész a közönség jó emlékezetében.

A tegnapi előadáson Hevessi Mariskával az élén az ismert jó együttes játszott. Bársonyt tisztelői egy szép babérkoszorúval lepték meg.

— Hannako japán tragika a tokiói császári udvari színház művésznője ma este érkezik Kassára társulatával, az impreszárió kíséretében. A japán társulat a Schalkház-szállóba száll és már holnap este egy új, keleti zamatú, speciális művészi csemegét fog a kassai közönségnek bemutatni. Az intelligens kassai színház publikum már is melegen érdeklődik egy messze világrész irdalmi termékei és színészei iránt. Az európai, megszokott stílusú elűtő motívumok vonulnak a színpadra és akik a különleges élvezeteket kedvelik, bizonyára érdeklődéssel várják a japán társulat fellépését.

Ennek az ősi és szüzi tisztaságban megőrzött kulturának meg-

ismerése a színpadon keresztül, mindenesetre hatással lesz a közönségre. Hanakó és társulata holnap — szerda és csütörtök este lép fel. Szerdán a japánok fellépését megelőzőleg „A gyújtogató“ című egyfelvonásos dráma kerül színre, amelyen a főszerepet Komjáthy János színigazgató játssza. A Hanakó vendéglátókra a jegyek rendes helyárakon válthatók.

A t. olvasóközönség figyelmébe!

Ha fűzött könyveit izléselesen akarja kötetni, adja azokat bekötés :: végett ::

PINTÉR JÁNOS

Könyvkötőnek

Kassa, Sándor-utca 2.

:: Telefon 537. ::

A kötetendő könyvekért telefonértesítés után :: elküld. ::

Vidéki rendeléseket pontosan eszközöl.

TÁVIRATOK.

A Kassai Estilap távirata.

A király Gödöllőn.

Bpest, május 9. A király jól tölti idejét Gödöllőn. Tegnap délután sétakocsizást tett. Állandóan jó kedélyben van.

A trónörökös vadászaton.

Bpest, május 9. Egy lipesei lap belgrádi távirat nyomán azt a hírt közli, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös a horvátországi hegyekben folyó vadászatoknál egy sereg rendőr őrzi. Két szerbiából odalopódzott embert tegnap a csendőrök letartóztattak.

A mexikói forradalom.

Páris, május 9. Juakez mexikói várost az amerikai csapatok bombázzák.

Képviselők afférje.

Bpest, május 9. Polónyi Dezső és Holló Lajos között lovagias ügy keletkezett, melyet a segédek ma délután tárgyalnak.

Nagy repülőverseny.

Bécs, május 9. A bécsi Zeit Budapest és Bécs között osztrák és magyar versenyzők számára nagy repülőversenyt rendez.

Szerelmi dráma.

Marosvásárhely, május 9. Simicsék Vencel számvevő-örmeister előbb Kis Anna kávéházi pénztárosnót, azután önmagát lőtte agyon.

Bányalégrobbanás.

Bpest, május 9. A lupényi kőszénbányában egy munkás gyufát gyújtott. Bányalégrobbanás következtében négy munkás meghalt.

Sok pénz és érték vész el HEILMAN HENRIK

órák és ékszerész

azáltal, hogy a zálogcédulákat ki nem váltják. — Zálogcédulákat, arany- és ékszertárgyakat a legmagasabb áron vásárol vagy más tárgyra becserél

Kassa, Kossuth Lajos-u. 9.

Ne mulassza el

minden zene- és énekedvelő, mindenki, kinek gramofonja van és különösen minden család, hol gyermekek vannak, megrendelni a

„FONOGRAFIA“

című lapot „DIDAKTIKON“ című melléklettel, mely a nagyközönségnek e szakmában tanácsadója és emellett kedves és szórakoztató olvasmányt is nyújt.

— Megjelenik havonként kétszer. —

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 „

„FONOGRAFIA“ kiadóhivatala

Budapesti Könyvnyomda-Vállalat
Budapest, VIII., Német-utca 9. sz.

A Kazinczy Ferenc-utca 4. sz. házban

az I. emeleten egy

5 szobás modern lakás,

a II. emeleten egy

4 szobás és egy 3 szobás modern lakás

— mint a három lakásban fürdőszoba és villanyvilágítás — **kiadó.** Bővebbet a házmesternél.

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor és csemegé-fajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Europában a legkorábban érő fajszőlő, dráán fizetett piaci ujdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.

Piros Delaware.

Negyven hektóliter terem holdanként, melyért irásban jótállók. Elgyökereztetve minden szőlősimavessző megfakad, erre nevezé utasítás mellékeltek minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor

KÓLY, (Bihar-megye.)

Pósta, táviráda és telefon állomás.

Megbízható cég. Számos elismerő levél.

Vállalja:

Templomok, termek, szobák és épületek festését, valamint ajtók, ablakok mázolását, pontos kivitelben és a legutányosabb árban. 468

Ménesi István festész
Kassa, Sándor-utca 10. sz.

Mandel Jenő

KASSA, Fő-utca 114.

a nagy laktanyával szemben.

Katonai és egyenruházati felszerelések. Önkénteseknek, csendőrségnek és vasutasoknak a legolcsóbb bevásárlási forrás. ::

Modern kereskedelmi és ipari célokra alkalmas 2 emeletes raktár nagy udvarral azonnal kiadó. Esetleg istálló és kocsiszínnel. — Felvilágosítást ad: **Grosz Adolf és fia** irodája, Schalkház épület.

Toperczer Imre

kerékpár-, varrógép- és automobil-részek, acetylen-lámpa üzlet, mechanikai javító műhely

Kassa, Erzsébet-tér 6. szám.

Kerékpárosok és grammophon tulajdonosok figyelmébe!

Ha kerékpárjaikhoz szükséges felszerelésüket olcsón akarják beszerezni, úgy forduljanak a fenti céghez, hol kerékpár-, valamint grammophon alkatrészek jó minőségben és a legolcsóbb árban beszerezhetők, továbbá kerékpár-kölcsönző-vállalat két osztályban.

A n. é. közönség b. pártfogását kérem

tisztelettel

Toperczer Imre

Elek Jenő

üveg- és porcellánkereskedés és épületűvegezési vállalata

Kassa, Fő-utca 18. szám.

Nagy raktár mindennemű üveg- és porcellánkészletekben, függő és asztali lámpákban és díszműanyagokban. Képkészítés és más kivitelben. 26

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Angol női divatterem

nyílt meg Kassán, Deák Ferenc-utca 38. sz. alatt.

Kosztümök, alkalmi és utcai ruhák, paletok, pongyolák modern szabásban, pontosan a rendelt időre készülnek. — Gyászruhák 24 órán belül.

Szíves pártfogást kér:

SZELEY JÓZSEFNÉ.

CINNER M. végeladásán

Kassa, Kossuth Lajos-utca 3. sz. a.

3000 darab blouse
ezelőtt 15 korona, **most 3 korona.**

1000 darab ruhaalj
ezelőtt 20 korona, **most 4 korona.**

Használja fel mindenki e kedvező alkalmat!

Siessen bevásárolni, míg a készlet tart!